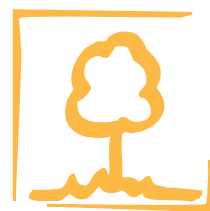


INFORMATIEBULLETIN ONDERNEMINGEN & LEEFMILIEU

21

**BIM B
ERICHTEN**



DEPOSITBUREAU: BRUSSEL X

DRIEMAANDELIJKS INFORMATIETIJDSCRIFT - OKTOBER - NOVEMBER - DECEMBER 2001

EDITORIAAL

Veiligheid voor alles! Veiligheid is een van de dwingende omstandigheden waarmee ondernemingen geregeld worden geconfronteerd: de veiligheid van de werknemers, maar ook de veiligheid van de installaties en van de onmiddellijke omgeving. Denk maar aan de ramp in Toulouse in september jl. of aan enkele recente branden in belangrijke opslagplaatsen in het Brussels Gewest.

Ondanks het feit dat er steeds minder fabrieken zijn in ons Gewest, blijven er nog talrijke industriële of ambachtelijke

activiteiten over. Onder hen tellen we enkele zogenaamde Seveso-bedrijven die van nabij dienen gevolgd te worden.

Naar gelang van de omvang van de onderneming en de aard van de uitgeoefende activiteiten kunnen de verplichtingen weliswaar verschillen, maar preventie moet in alle gevallen de eerste zorg zijn. Preventie gebeurt altijd op basis van een goede kennis van de toestand: voldoet mijn materiaal aan de veiligheidsnormen? Zijn mijn inrichtingen beschermd? Kan mijn personeel optre-

den? Zijn de interventiemiddelen operationeel? Allemaal vragen die best ... vooraf gesteld worden!

Iedereen heeft er belang bij ongevallen te voorkomen die een bedreiging kunnen vormen voor het voortbestaan of de ontwikkeling van de onderneming, die menselijke of milieuschade kunnen veroorzaken, maar die ook voor angst in de buurt kunnen zorgen en daardoor de toekomstige ontwikkeling van de onderneming op de site in het gedrang kunnen brengen.

Eric SCHAMP
Adjunct Directeur-generaal

Jean-Pierre HANNEQUART
Directeur-generaal

Grote industriële risico's ... ook in Brussel



GROTE INDUSTRIËLE RISICO'S ... OOK IN BRUSSEL

De Seveso-richtlijn waarover zoveel te doen was naar aanleiding van de ramp in Toulouse, slaat op een Europese reglementering om de gevaren in te perken van bepaalde risicoactiviteiten die grote hoeveelheden van gevaarlijke substanties gebruiken.

In België wordt de organisatie van de preventie terzake geregeld via een samenwerkingsakkoord tussen de federale ministeries van Tewerkstelling en Arbeid, van Binnenlandse Zaken, van Economische Zaken, de brandweerdiensten en de gewestelijke milieuadministraties.

(vervolg p. 2)



BIM • IBGE - Gulledele, 100 - 1200 Brussel -

De administratie voor leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest



Grote industriële risico's ... ook in Brussel (vervolg)

Deze coördinatie laat toe de betrokken ondernemingen (en dat zijn er minder dan tien in het Brussels Gewest) een eenduidig antwoord te geven op de vragen die ze zich stellen, waardoor ze gemakkelijker een coherent preventiebeleid kunnen uitwerken op het vlak van de veiligheid van de werknemers, de brandpreventie, de veiligheid van de omwonenden en het leefmilieu. Zo wordt een geïntegreerde controle van de industriële installaties georganiseerd.

Ondernemingen waar zich relatief grote hoeveelheden van gevaarlijke substanties bevinden, zijn aan deze reglementering onderworpen. In de Seveso-bedrijven onderscheiden we **twee categorieën naar gelang van de hoeveelheden van de opgeslagen producten**. Bijna alle Brusselse Seveso-ondernemingen bevinden zich in de laagste risicoklasse, de zogenaamde "Seveso drempel 1" of "kleine Seveso". Slechts één bedrijf is momenteel geklasseerd als "Seveso drempel 2" of "grote Seveso".

Natuurlijk zijn de principes inzake preventie gelijk voor alle ondernemingen, of ze nu gewoon de voorwaarden van een milieuvergunning moeten naleven (de voormalige "als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk ingedeelde inrichtingen") of indien ze bovendien ook de Seveso-regels in acht moeten nemen. De vorm die dat veiligheidsbeheer

aanneemt, verschilt gewoon volgens het type van onderneming.

Alle Seveso-bedrijven moeten zich **spontaan** bekendmaken bij het BIM, bij het departement Vergunningen, via een kennisgevingsdocument dat, naast administratieve gegevens, ook informatie bevat waarmee een beeld kan worden gevormd van de gevaarlijke substantie(s) of de betrokken categorie van substanties, de hoeveelheid en de fysieke vorm van de betrokken gevaarlijke substantie(s), de uitgeoefende of geplande activiteit in de installatie of opslagzone, de onmiddellijke omgeving van de instelling en alle elementen die een ernstig ongeval kunnen veroorzaken of de gevolgen ervan kunnen verergeren.

Als u denkt dat uw onderneming zich misschien in deze toestand bevindt, neem dan snel contact op met ons!

Net zoals voor elke andere ingedeelde activiteit moet de uitbater **spontaan** alle maatregelen nemen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken; hij moet het BIM ook **op de hoogte brengen van elke wijziging** in de inrichting of van de definitieve stopzetting van de activiteiten.

Om welke maatregelen gaat het?

Naast de kennisgeving van zijn activiteiten moet de uitbater in zijn onderneming een preventiebeleid voor ongevallen op het getouw zetten. Hij toont dit aan door middel van een **veiligheidsverslag**.

Dit verslag stipt de gevaren aan en evalueert de voornaamste risico's op ongevallen. Alle betrokken inrichtingen, procédés, uitrustingen, infrastructuur en opslagplaatsen worden in het veiligheidsplan beschreven, net als de wijze waarop met wijzigingen rekening wordt gehouden, zowel wat het ontwerp als wat de bouw en de exploitatie aangaat. De maatregelen voor het voorkomen van die ongevallen en voor het beperken van de gevolgen ervan voor mens en leefmilieu moeten erin duidelijk worden geformuleerd. Het geheel vormt een beleid voor de preventie

en een systeem voor het beheer van de veiligheid.

Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de wijze waarop het personeel wordt betrokken bij de preventie, zowel op het vlak van opleiding als van organisatie en hiërarchische structuur. Er moeten specifieke procedures worden gedetailleerd voor wat betreft de praktische werkvoorwaarden met derden.

Het preventiebeleid en de uitwerkingsvoorwaarden moeten regelmatig worden geëvalueerd en herzien. De exploitant controleert geregeld zijn installaties en veiligheidsmaatregelen.

De onderneming moet in alle omstandigheden het hoofd kunnen bieden aan noodsituaties. Voor de grote Seveso-inrichtingen moeten hiertoe interne en externe noodplannen worden uitgewerkt.

Die **noodplannen** moeten gericht zijn op het beheersen van mogelijke incidenten opdat hun impact zo klein mogelijk zou zijn en de schade voor mens, leefmilieu en goederen beperkt zou blijven. Ze dienen er ook voor te zorgen dat in het bedrijf de nodige maatregelen worden genomen om de mens en het leefmilieu te beschermen tegen de gevolgen van zware incidenten. Het externe plan moet er bovendien in voorzien dat de nodige informatie aan het publiek, aan de overheid of aan de betrokken gewestelijke diensten wordt verstrekt, alsook dat de omgeving na elk groot incident opnieuw in zijn oorspronkelijke toestand wordt hersteld en wordt gereinigd.

De juiste inhoud van het veiligheidsverslag is wettelijk vastgelegd. De bepalingen ervan worden geregeld herzien als de installatie wordt aangepast of op verzoek van de overheid. De informatie is van nut voor de instanties die belast zijn met de geregelde controle van de inrichtingen.

Voor meer informatie: **dhr. J. Delfosse**,
afdeling Vergunningen,
dienst coördinatie «Seveso»
tel.: 02/775.75.45

Informatiebulletin Ondernemingen & Leefmilieu - nr 21, oktober, november, december 2001

Driemaandelijks informatietijdschrift -
Op gerecycleerd papier gedrukt

Verant. uitgevers: E. Schamp en
J-P. Hannequart

Red.: Afdeling «Planificatie en
Vergunningen»

Lay-out: BIM

Papier besparen? Abonneer u via
mail! Gelieve uw gegevens op het
hieronder vermelde e-mailadres door
te geven.

Ideeën, suggesties, inlichtingen ?
Neem contact op met het
**BIM - Afdeling «Planificatie en
Vergunningen»** - tel.: 02/775.75.31
Gulledelle 100 - 1200 Brussel
E-mail: technoclean@ibgebim.be

BERICHT AAN DE ABONNEES

De verzending van de volgende nummers van "Bulletin Ondernemingen en Leefmilieu" zal op basis van een ander bestand gebeuren. De abonnees die het magazine niet meer zouden ontvangen, kunnen zich kenbaar maken

- via de post: BIM, Dpt. Interface, Gulledelle 100, 1200 Brussel
- per fax: ter attentie van Muriel Mergam (02/775.77.72)
- per e-mail: technoclean@ibgebim.be



Een tank die u problemen kan besparen

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt meerdere duizenden stookolietanks. Ze vormen een risico op bodemverontreiniging in geval van lekkage. Een lek betekent immers stookolie in de bodem, maar ook in de naburige kelders, klachten van burens, geurhinder en uitwaseringen in het gebouw zelf ... Naast het feit dat aldus het leefmilieu wordt bedreigd, vallen de reinigingskosten ten laste van de gebruiker van de tank en die kosten kunnen hoog oplopen.

De wetgeving aangaande de opslag van stookolie werd nog niet gepubliceerd, maar het is niet nodig hierop te wachten om terzake op positieve wijze te handelen. Voor uitbaters die een nieuwe tank (moeten) kopen, is er een nieuwigheid op de markt: de tank in geprefabriceerd beton. Ze bestaat uit een metalen tank, beschermd met een epoxylaag, die omgeven wordt door een omhulsel van ondoordringbaar beton. Het geheel wordt in de fabriek vervaardigd en aan huis geleverd en geplaatst.

Dit nieuwe product heeft tal van voordelen. Er dient vooraf geen kelder meer te worden uitgegraven, aangezien deze tank onmiddellijk in de tuin kan worden ingegraven. Eventuele lekken worden door een ingenieus systeem makkelijk opgespoord. Er zijn geen controles en uitvoerige onderhoudsbeurten meer nodig. De tank roest niet en de constructeur/installateur biedt een waarborg van 10 jaar.

Alle voorwaarden zijn dus voorhanden opdat deze nieuwe tank, voor uw onderneming, de geknipte oplossing zou zijn om heel wat ongemakken te voorkomen.

Voor meer informatie:
mevr. V. Stoop, tel.: 02/775.75.39

HET LEEFMILIEU EN U ...

OVERNAME / OVERDRACHT VAN EEN EXPLOITATIE : WELKE VERPLICHTINGEN VOOR DE VROEGERE EN DE NIEUWE EXPLOITANT ?

Als een exploitant zijn etablissement aan iemand anders wil overdragen, moet hij bepaalde verplichtingen nakomen.

- Enerzijds moet hij de **vergunningsverlenende overheid** (BIM of Gemeente), per aangetekende brief, van die wijziging **op de hoogte brengen**.

In die brief moeten de volgende elementen staan:

- de identiteit van de vroegere exploitant (naam, voornaam, woonplaats);
- de identiteit van de exploitant die de inrichting overneemt (naam, voornaam, woonplaats);
- exact adres van de inrichting;
- datum waarop de overdracht heeft plaatsgevonden;
- een kopie van de documenten die de overname van de exploitatie bewijzen moet bij die brief worden gevoegd.
- het is aan te raden dat beide partijen het document ondertekenen.

- Anderzijds moet de overdragende titularis ervoor zorgen dat hij **de plaats waarop de installatie zich bevindt in orde stelt**

opdat ze geen gevaar, hinder of ongemak zou vormen. Dit wil dus zeggen dat, als hij zijn onderneming overdraagt, hij zich ervan moet vergewissen dat hij de bodem in goede staat achterlaat of herstelt.

Voor inrichtingen die bodemverontreiniging kunnen veroorzaken (bijv. een stookolietank van meer dan 10.000 liter, een benzinstation ...) moet bij verandering van exploitant een prospectief bodemonderzoek worden uitgevoerd. Dat moet worden uitgevoerd door een studie-bureau dat voor bodemverontreinigingsonderzoek erkend is.

Het is des te belangrijker die verplichtingen na te leven daar **de overdrager zich blootstelt aan problemen bij niet-naleving**. Zo kan hij bijvoorbeeld verplicht worden de heffing op ingedeelde inrichtingen te blijven betalen of kan hij aansprakelijk worden gesteld in geval van problemen met de inrichtingen, zelfs als hij niet langer meer de exploitant is, enz.



Sectorale inspecties

Elk jaar selecteert de afdeling "Inspectie" van het BIM binnen diverse sectoren een aantal risico-ondernemingen om er effectieve controles uit te voeren.

Welke sectoren gekozen worden, wordt beïnvloed door de actualiteit: thema's waar rond veel te doen is vanwege een recent incident of sectoren die, ingevolge veranderingen in de wetgeving, van dichtbij op het terrein moeten worden gevolgd.

De prioritaire sectoren voor 2002 zijn de slachthuizen en versnijdingsateliers, technische scholen, schroothandelaars, textielreiniging en bepaalde bouw- en sloopactiviteiten. Sommige van de acties gingen reeds in 2001 van start, maar worden in 2002 voortgezet.

Naast de naleving van de milieuvergunning wordt bijzondere aandacht besteed aan de afvalverwerking en, wat de slachthuizen en versnijdingsateliers betreft, aan de traceerbaarheid van het dierlijk afval. Bij de schroot-

handelaars zal de nadruk liggen op de controle van afvaloliën. De eventuele aanwezigheid van PCB's in afvaloliën wordt opgespoord via monsternemingen. Dat beleid is een rechtstreeks gevolg van de dioxinecrisis.

In de sector van de textielreiniging zullen gelegenheidscontroles worden uitgevoerd als gevolg van de recente publicatie van een besluit (zie het artikel over het oplosmidde-lenregister).

Tot slot richten de sectorale controleacties zich ook op sommige bouwwerkzaamheden. Naast een algemene controle van de milieuvergunning wordt tevens nagegaan wat er gebeurt met het bouw- en sloopafval: wordt er op de bouwplaats gesorteerd, hoe wordt het afval verwerkt, wat komt er op het stort terecht?

Andere sectoren kunnen, volgens de noodzaak, in de loop van 2002 nog aan deze lijst worden toegevoegd.



Textielreiniging, oplosmiddelenregister

De Europese VOS-richtlijn zal enkele praktische gevolgen

hebben voor de exploitanten die oplosmiddelen gebruiken, zoals carrosserieconstructeur, drukkers, de sector van de metaalbewerking of de textielreiniging. Een ervan is de verplichting een register bij te houden van het oplosmiddelenverbruik. Dat register bestaat uit fiches.

Het **besluit «textielreiniging»** van 12 juli 2001 voorziet in een modelfiche. U vindt ze op onze webstek (www.ibgebim.be/ondernemingen) of u kan ze gewoon bij het BIM aanvragen.

Hoe dient de VOS-uitstoot voor een textielreinigingsbedrijf te worden berekend? Deze berekening gebeurt maandelijks volgens de formule "totaal verbruik van de maand = geleverde hoeveelheid oplosmiddelen + verschil in voorraad (begin – eind) – oplosmiddel in het afval". Alle waarden moeten in kg worden uitgedrukt. Voor de oplosmiddelen in het afval mag u van uw verbruik 23 gr oplosmiddelen per kilo gereinigd textielgoed aftrekken.

Om uw verbruik aan oplosmiddelen per kg textielgoed te kennen, deelt u het totale verbruik door het aantal kilo gereinigd textielgoed per maand. **Het resultaat moet lager zijn dan 20!** Op 1 januari 2002 moeten alle installaties die verplichting nakomen. Elke recente machine (werking in gesloten circuit) is normaal gezien in staat aan de vereisten van het besluit te voldoen.

Hou de bewijsstukken bij! U moet alle bewijsstukken bijhouden van de verwijdering van de distillatiekoek of het distillatieslib door een erkend ophaler. Bewaar ook de bewijsstukken van de aankoop van oplosmiddelen. Die bewijsstukken en het register moeten ter beschikking worden gehouden van alle beambten die instaan voor de controle.

Voor meer informatie:

dh. B. Willocx: tel.: 02/775.75.95
of op onze webstek: www.ibgebim.be/ondernemingen



Afgedankte voertuigen ... heet van de naald

Twee belangrijke zaken: de nieuwe Europese afvalstoffen-

lijst en de publicatie in het Belgisch Staatsblad van het besluit inzake "Afgedankte voertuigen" (op 06/09/2001). De gevolgen voor de garagisten en de professionals uit de automobielsector zijn aanzienlijk!

De afvalstoffenlijst werd gewijzigd. Een Europese verordening heeft onlangs de afvalstoffen bepaald die al dan niet als gevaarlijk worden beschouwd. Het gevaarlijk afval moet worden verwijderd door erkende ophalers en nauwkeurig een bepaald parcours volgen.

De niet-gereinigde, afgedankte voertuigen (wrakken en andere) worden voortaan als gevaarlijk afval geregistreerd. Dat geldt ook voor tal van componenten en onderdelen van die voertuigen. De verordening treedt in werking op 1 januari 2002. Vanaf dan mogen dergelijke voertuigen niet meer worden opgeslagen als ze niet vooraf werden gereinigd. «Reinigen» betekent de motorolie, de remvloeistof en de vloeistoffen van andere circuits verwijderen ... alle producten dus die als gevaarlijk worden bestempeld (de explosieve stoffen in de airbags bijvoorbeeld).

Voor meer informatie:

mevr. I. Van Engeland, tel.: 02/775.76.29

WETGEVING IN VOORBEREIDING

De Europese afvalstoffenlijst werd onlangs gewijzigd. In het volgende nummer geven we u terzake meer informatie.

De omzettingsbesluiten van de VOS-richtlijn zouden in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd moeten zijn als dit artikel verschijnt.

Momenteel worden er wijzigingen aangebracht aan de ordonnantie 'Milieuvergunningen'. Die wijzigingen worden in tweede lezing voorgelegd aan de Brusselse Raad.



Nu ook milieumanagement in de dienstensector !

Het invoeren van een milieumanagementsysteem is niet

langer de exclusiviteit van de industriële sector. Momenteel is er een duidelijke tendens waar te nemen waarbij deze benadering terrein wint in de tertiaire sector, in de handelsactiviteiten, maar ook in de overheidsinstellingen.

Enkele recente initiatieven illustreren deze steeds sterker wordende tendens:

- het **EMAS-systeem** zelf heeft zich, met de nieuwe verordening (EG) nr. 761/2001 van 19/03/01, opengesteld voor «alle organisaties die een impact hebben op het leefmilieu». Een ministerieel kabinet, dat van de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, heeft van die opening gebruikgemaakt en heeft in juli 2001 een EMAS-erkenning verkregen.
- In het Waals Gewest heeft de Minister van Leefmilieu een aanzienlijk budget vrijgemaakt voor de uitwerking van een project met de titel «**Fil de l'éco-gestion**». Doel is het milieumanagementsysteem te promoten bij diverse types van privé-ondernemingen, bij KMO's, maar ook bij publiekrechtelijke instellingen.
- Het Franse ministerie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu start, met 3 partners, een proefproject inzake **milieumanagement in de dienstensector** op. Het experiment richt zich op een twintigtal instellingen: een universiteit, een ziekenhuis, een afvalsorteercentrum, een havenbeheerder, een laboratorium voor hygiëne en gezondheid, een industrieel reinigingsbedrijf, een verhuisbedrijf, een communicatiebedrijf, een hotel ...

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft met het label «Ecodynamische onderneming» het voortouw genomen (zie grafiek). Het milieumanagement uit de secundaire sector halen, was onvermijdelijk om in te spelen op de realiteit van het Brussels economisch weefsel. En vanuit die hoek komen reacties! Getuige daarvan de 35 ondernemingen die een label verkregen (zie lijst op www.ibgebim.be/ondernemingen/eco_management).

